

เอกสารประกอบการพิจารณา

เรื่อง การเดินทางไปศึกษาดูงาน และหารือความร่วมมือด้านการศึกษา

ณ สหราชอาณาจักรอังกฤษ ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์

และสาธารณรัฐฝรั่งเศส ของคณะกรรมการการศึกษา

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕

คณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔

วันพุธที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๖๐๑ ชั้น ๖ อาคารรัฐสภา ๓

จัดทำโดย

นายวิษณุ รัตนสุทธิกุล วิทยากรชำนาญการ

กลุ่มงานคณะกรรมการการศึกษา

สำนักกรรมการ ๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ระบบการศึกษาในเครือจักรภพอังกฤษ

ที่มาข้อมูล : www.visionuk.net/England_education_system.php

แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา และระดับปริญญา การศึกษาภาคบังคับเริ่มตั้งแต่อายุ 5 ปีถึง 16 ปี เด็กนักเรียนส่วนใหญ่ จะเรียนในโรงเรียนรัฐบาล สำหรับนักเรียนไทยที่จะไปศึกษาต่อที่ประเทศอังกฤษ นักเรียนจะมีสิทธิเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนของเอกชนเท่านั้น

ปีการศึกษา

- ภาคต้น (Autumn Term) เริ่มปลายเดือนกันยายนถึงกลางเดือนธันวาคม
- ภาคกลาง (Spring Term) เริ่มกลางเดือนมกราคมถึงปลายเดือนมีนาคม
- ภาคปลาย (Summer Term) เริ่มปลายเดือนเมษายนถึงต้นเดือนกรกฎาคม

ระดับประถมศึกษา (Preparatory School)

รับนักเรียนอายุ 5-13 ปี โดยการเรียนการสอนจะเน้นให้เด็ก มีทักษะในการเขียน และทักษะด้านตัวเลข เพื่อพัฒนาเด็กให้มีความรู้ ความสามารถตามวัย

- ระดับเตรียมประถมศึกษา (Pre - Preparatory School) รับนักเรียนอายุตั้งแต่ 5 -7 ปี
- ระดับประถมศึกษา (Preparatory School) รับนักเรียนอายุตั้งแต่ 8 -13 ปี

ระดับมัธยมศึกษา (Public School)

รับนักเรียนอายุ 13 ปีขึ้นไป และเรียน ได้จนถึงอายุ 18 - 19 ปี รวมระยะเวลาศึกษา 5 ปี เรียกว่า year 9 - year 13 หรือ Form 3 - Form 6 (สำหรับโรงเรียนที่เรียกระดับชั้นเป็น Form) แต่สำหรับนักเรียนชาวต่างชาติจะมีสิทธิ์เรียนต่อที่ (Independent School) โรงเรียนมัธยมของเอกชนเท่านั้น นักเรียนทุกคน จะต้องทำการสอบวัดผลความรู้ และความสามารถเพื่อจะนำไปใช้ในการสมัครเข้าในระดับอุดมศึกษาต่อไป ทั้งนี้ทางกระทรวงศึกษาธิการ และวิทยาศาสตร์ของอังกฤษเป็นผู้กำหนด โดยการสอบจะจัดโดยคณะกรรมการอิสระซึ่งมี 5 คณะ โดยการสอบจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. GCSE (General Certificate of Secondary Education) การสอบระดับนี้ จะสอบเมื่อเด็กมีอายุประมาณ 16 ปีขึ้นไป นักเรียนเลือกสอบประมาณ 6-10 วิชา เช่น วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาต่างประเทศ ศิลปะ ฯลฯ และผลการสอบจะแบ่งเป็น 7 ระดับ คือ Grade A, B, C, D, E, F, G ผู้ที่สอบได้ Grade C ขึ้นไปจึงจะถือว่าสอบผ่าน นักเรียนที่สอบ GCSE ได้แล้ว (อย่างน้อย 5 วิชา) หากจะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา จะต้องศึกษาต่ออีกประมาณ 2 ปี ในระดับ A Level (Advanced Level) หรือ ระดับ The International Baccalaureate (IB) Diploma

2.1 GCE A Level (GCE Advanced) หรือที่รู้จักกันในนาม Sixth Form Colleges โดยใช้ระยะเวลา 2 ปีและมีการสอบปลายปีในแต่ละปีการศึกษา A Level เป็นการสอบเพื่อวัดความสามารถทางวิชาการของเด็ก ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป มีวิชาให้เลือก 50 กว่าวิชา ส่วนใหญ่นักศึกษาในระดับ A Level จะลงเรียนเพียง 2-4 วิชา เพื่อที่จะได้ศึกษาแต่ละวิชาอย่างลึกซึ้ง วิชาที่นักศึกษาเลือกเรียนมักจะเกี่ยวข้องกับหลักสูตรหรือสาขาที่ต้องการ ศึกษาต่อ ในระดับปริญญาตรี ผลการสอบ A Level มี 5 ระดับ คือ A, B, C, D, E แต่ Grade ที่ได้ทั้ง 5 ถือว่าสอบผ่านทั้งหมด มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่พิจารณารับผู้มีผลการสอบในระดับ C ขึ้นไป บางแห่งอาจรับเฉพาะผู้ที่ได้คะแนนระดับ A และ B

2.2 IB The International Baccalaureate (IB) Diploma เป็นประกาศนียบัตรทางด้านวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอายุระหว่าง 16 ถึง 19 ปี ให้มีความพร้อมในการเข้าเรียนต่อมหาวิทยาลัย ในทุกประเทศ หลักสูตรดังกล่าวเป็นหลักสูตรเข้มข้นโดยใช้เวลาเรียน 2 ปี หลักสูตรของ International Baccalaureate จะประกอบไปด้วยหกวิชาหลักๆ ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาที่สอง(อาจจะเลือกเป็นภาษาของตนเองก็ได้) วิทยาศาสตร์เชิงการทดลอง ศิลปะ เลข และวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ นอกจากนี้นักเรียนจะต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมอาสาพัฒนาชุมชน กิจกรรมกีฬา และงานสร้างสรรค์ทางศิลปะอีกด้วย แก่นของหลักสูตรนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 องค์ประกอบใหญ่ๆ ได้แก่

- การเขียนเรียงความอย่างมีประสิทธิภาพ - จะมีการสอนเขียนเรียงความมากถึง 4,000 คำต่อหนึ่งเรื่อง ในหัวข้อที่นักเรียนสนใจ
- ทฤษฎีการเรียนรู้ - อีเอฟได้บรรจุและประยุกต์ใช้ปรัชญาความเข้าใจ และธรรมชาติการเรียนรู้ของนักเรียน เข้าไปในหลักสูตรและบทเรียนด้วย
- ความคิดสร้างสรรค์ การลงมือทำ และการให้บริการ - ได้ถูกบรรจุอยู่ในชั้นเรียนต่างๆในหลักสูตร อาทิเช่น ศิลปะ กีฬา และอาสาพัฒนาชุมชน

นักเรียนจะเลือกเรียนหนึ่งวิชาจากแต่ละกลุ่มวิชา รวมเป็น 6 วิชา โดยปกติ 3 วิชาจะอยู่ในระดับขั้นที่สูงกว่าอีก 3 วิชาซึ่งจะเรียนในระดับมาตรฐาน หลักการเรียนรู้ทั้ง 3 ส่วนเป็นภาคบังคับของหลักสูตร และเป็นหลักปรัชญาของหลักสูตรนี้

ระดับอาชีวศึกษา (Further Education)

เป็นการศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนที่มีอายุ 16 ปีขึ้นไป ซึ่งไม่ประสงค์จะศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา หรือผู้ที่ไม่มีคุณสมบัติ GCSE แต่ประสงค์จะมีคุณสมบัติทางวิชาชีพต่างๆ เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ คุณสมบัติวิชาชีพ สถาบันการศึกษาด้านอาชีวศึกษานี้ มีทั้งของรัฐบาลและของเอกชน

สถาบันการศึกษาของรัฐบาล

มีประมาณ 500 แห่ง เปิดสอนหลักสูตรต่างๆ ได้แก่ บริหารธุรกิจ การโรงแรม การเกษตร วิศวกรรม ช่างเทคนิค ฯลฯ

สถาบันการศึกษาของรัฐบาล ได้แก่

- College of Further Education
- College of Art
- College of Commerce
- College of Education
- College of Technology
- Technical College
- Agricultural College

ในประเทศอังกฤษและเวลส์ การศึกษาระดับอาชีวจะได้อุปถัมภ์จาก Business and Technician Education Council (BTEC) ส่วนในสกอตแลนด์ จะได้รับอุปถัมภ์จาก Scottish Vocational Education Council (SCOTVEC) แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้ คือ

First Certificate/Diploma (FC/CD)

เป็นการศึกษาที่ต้องการช่วยเหลือผู้ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนที่มีอายุเกินกว่า 16 ปี โดยจะได้รับประกาศนียบัตร GCSE เพียงไม่กี่วิชาหรืออาจจะไม่ได้รับเลย ซึ่งต้องการจะทำงานในสายวิชาชีพต่างๆ เป็นหลักสูตรการศึกษา 1 ปี เมื่อเรียนจบแล้วสามารถเรียนต่อในระดับสูงขึ้นไปได้

ational Certificate/Diploma (NC/ND)

เป็นการศึกษาในสายวิชาชีพที่ที่คณวุฒิสองกว่า FC/FD ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 2 ปี โดยรับผู้ที่มีคณวุฒิ FC/FD หรือประกาศนียบัตร GCSE อย่างน้อย 4 วิชา ผู้ที่จบการศึกษาระดับ NC/ND นี้ นอกจากจะมีวุฒิปริญญาวิชาชีพแล้ว ยังเทียบได้กับ GCE "A" Level ด้วย และหากได้คะแนนดีมาก ก็สามารถเรียนต่อในระดับปริญญาตรีได้ด้วย

Higher National Certificate/Diploma (HNC/HND)

เป็นการศึกษาในระดับสูงสุดของระดับอาชีวศึกษา หลักสูตร 2 ปี ซึ่งถือว่าระดับนี้เป็นการศึกษาในระดับอุดมศึกษา (Higher Education) ด้วยเช่นกัน ผู้ที่จบหลักสูตรนี้ถือว่า ได้มีคณวุฒิสองกว่าอนุปริญญาของไทย แต่ต่ำกว่าปริญญาตรี 1 ชั้น นอกจากนี้หากประสงค์จะศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีก็สามารถทำได้โดยใช้เวลา ศึกษาอีก 2 ปี แต่ทั้งนี้ผลการเรียนต้องอยู่ในระดับดี

National Vocational Qualification (NVQ)

หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรสายอาชีพ เป็นการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติร่วมกัน แต่จะเน้นภาคปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนได้รับการฝึกฝนและมีความพร้อมก่อนที่จะ ออกไปประกอบอาชีพจริง

สถาบันอาชีวศึกษาของเอกชน

ควรเลือกสถานศึกษาเอกชนที่ได้รับการรับรองวิทยฐานะจาก The British Accreditation Council for Further and Higher Education (BAC) ซึ่งเป็นหลักประกันว่าเป็นสถาบันที่มีการเรียนการสอนที่เชื่อถือได้ สำหรับวุฒิการศึกษาที่ได้รับ จะได้เพียงประกาศนียบัตรเท่านั้นและยังมีหลักสูตร Foundation degrees เป็นหลักสูตรการศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อเตรียมความรู้ในการเรียนต่อระดับปริญญา ตรี หลักสูตรนี้จะใช้เวลาเรียน 1 ปี

ระดับอุดมศึกษา (Higher Education)

การศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยปัจจุบันมหาวิทยาลัยของสหราชอาณาจักรมีประมาณ 96 แห่ง เป็นของรัฐบาลเกือบทั้งหมด ยกเว้น University of Buckingham ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนเพียงแห่งเดียว การศึกษาระดับอุดมศึกษา แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

Undergraduate

- BTEC HNC/HND หรือ Diploma of Higher Education (Dip. HE)
เป็นหลักสูตร 2 ปี ส่วนใหญ่จะเปิดสอนอยู่ใน College of Higher Education โดยมหาวิทยาลัยบางแห่ง รับเปิดรับผู้สอบ "A" Level อย่างน้อย 1 วิชา หรือสำเร็จการศึกษาระดับ National Diploma การสมัครเข้าศึกษาต่อนั้นต้องสมัครผ่าน UCAS เช่นเดียวกับในระดับปริญญาตรี
- First Degree (Bachelor Degree)
เป็นหลักสูตรการศึกษา 3 ปี ยกเว้นบางสาขาวิชา เช่น วิศวกรรมศาสตร์ (4 ปี) สถาปัตยกรรมศาสตร์ (5 ปี) ทันตแพทย์ (5 ปี) สัตวแพทย์ (5 ปี) แพทย์ (6 ปี)

Post - Graduate

- Post - Graduate Certificate Diploma
หลักสูตรการศึกษา 9 เดือนถึง 1 ปี รับสมัครผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีเข้าศึกษาต่อ
- Master Degree
หลักสูตรการศึกษา 1-2 ปี รับสมัครผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีผลการเรียนดี
- Doctoral Degree
หลักสูตรการทำวิจัย ใช้เวลาในการศึกษา 3 ปี มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่รับสมัครผู้สำเร็จการศึกษา
หลักสูตร M. Phil

มหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ด

ที่มาข้อมูล : th.wikipedia.org/wiki/มหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ด th.wikipedia.org/wiki/มหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ด

มหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ด (อังกฤษ: University of Oxford) ตั้งอยู่ใน เมืองอ็อกซฟอร์ด สหราชอาณาจักร และเป็นมหาวิทยาลัยที่เก่าแก่ที่สุดในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ มีอายุไม่น้อยกว่า 800 ปี โดยประวัติการก่อตั้ง ไม่มีหลักฐานที่แน่นอน แต่มีหลักฐานว่าอ็อกซฟอร์ดได้เริ่มสอนมาตั้งแต่ พ.ศ. 1639 (ค.ศ. 1096) และ ในปี พ.ศ. 1710 (ค.ศ. 1167) หลังจากที่ พระเจ้าเฮนรีที่ 2 ของอังกฤษ ทรงสั่งห้ามชาวอังกฤษศึกษาไปศึกษาที่ มหาวิทยาลัยปารีส เหมือนที่ชาวอังกฤษนิยม นักศึกษาและนักวิชาการอังกฤษที่เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ สมัยนั้น จึงพากันไปรวมตัวที่เมืองอ็อกซฟอร์ด มหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ดจึงเกิดขึ้นและเติบโตอย่างรวดเร็ว ภายใต้พระบรมราชูปถัมภ์และการสนับสนุนการเงินจากคหบดีต่างๆ ปี พ.ศ. 1710 ถือเป็นจุดเริ่มต้นของมหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ด

ประวัติ

ตำนานเล่าว่าหลังจากอ็อกซฟอร์ดตั้งมาเป็นเวลาหลายสิบปีก็เกิดจลาจลระหว่างนักวิชาการในอ็อกซฟอร์ด และชาวเมืองอ็อกซฟอร์ดจนมีหญิงสาวชาวบ้านคนหนึ่งถูกแขวนคอจนเสียชีวิต นักวิชาการและนักศึกษาจำนวนหนึ่งของอ็อกซฟอร์ดพากันหนีไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ ไปยังเมืองเคมบริดจ์ แล้วพากันก่อตั้ง มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ขึ้นมา โดยเอาวิธีจัดหลักสูตร, วิธีจัดการศึกษาในรูปแบบวิทยาลัยและระบบติวเตอร์ที่มีในอ็อกซฟอร์ดนั่นเองไปใช้ ดังนั้น มาตรฐานการศึกษาของอ็อกซฟอร์ดและเคมบริดจ์จึงเหมือนกัน เรียกรวมๆ ว่าระบบ **อ็อกซบริดจ์** เพราะเหตุที่มหาวิทยาลัยทั้งสองแห่งเกิดในระยะไล่เลี่ยกันมาเป็นเวลา ช้านาน จึงมีประวัติศาสตร์การแข่งขันทางวิชาการระหว่างกันมายาวนาน สองมหาวิทยาลัยนี้ถือเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงมากที่สุดในสหราชอาณาจักร โดยรวมๆ แล้ว มหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ดมีคณาจารย์และนักศึกษามากกว่าเคมบริดจ์ ในทางวิชาการ อ็อกซฟอร์ดจะเน้นหนักไปทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์มากกว่าเคมบริดจ์ ส่วนเคมบริดจ์ก็เน้นหนักไปทางวิทยาศาสตร์มากกว่าอ็อกซฟอร์ด จึงทำให้ทั้งสองมหาวิทยาลัยมีความโดดเด่นที่แตกต่างกัน

พัฒนาการของมหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ด

มหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ดมีชื่อเสียงโด่งดังมากที่สุดแห่งหนึ่งของโลกในด้านคุณภาพการวิจัย การเรียนการสอน และคุณภาพบัณฑิต โดยเฉพาะมาตรฐานการศึกษาและคุณภาพของการวิจัย มหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ดไม่เพียงมีเกียรติภูมิมากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก แต่ยังเป็นต้นแบบในการพัฒนาของมหาวิทยาลัยที่มีชื่อทุกวันนี้หลายแห่งทั้งในสหราชอาณาจักรและสหรัฐอเมริกา

แต่เพราะความที่มหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ดตั้งขึ้นในระยะแรกของโลก(ต่อจากมหาวิทยาลัยโบโลญญา ในอิตาลีและ มหาวิทยาลัยปารีส ในฝรั่งเศส) จึงเป็นสดมภ์หลักในการค้นคว้าวิจัยทางวรรณคดี, ประวัติศาสตร์, คัมภีร์ศาสนา, ภาษา, โบราณคดี, ศิลปการึก, ดนตรี, การละคร, มานุษยวิทยา ฯลฯ มุ่งสอนนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตในอุดมคติ เพราะเดิมผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยเป็นพวกบาทหลวงในศาสนาคริสต์ วิทยาลัยทุกแห่งที่ก่อตั้งระยะแรกจึงมีโบสถ์ไว้สวดมนต์หรือประกอบพิธีศาสนาด้วย เนื่องจากจุดเน้นด้านการศึกษาของมหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ดแต่เดิมคือการศึกษาแนวศิลปศาสตร์แบบอนุรักษนิยม ดังนั้น เมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยที่เกิดขึ้นทีหลัง ซึ่งมุ่งพัฒนาวิทยาศาสตร์และหลักวิชาธุรกิจแบบทุนนิยมโดยเฉพาะ โดยมีทุนสนับสนุนจากรัฐบาลและเอกชนจำนวนมาก ภาพลักษณ์เดิมของมหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ดก็อาจไม่ดึงดูดใจนักวิทยาศาสตร์หรือนักธุรกิจเหล่านี้เท่าใดนัก

แต่ในรอบ 70 กว่าปีมานี้ ทั้งก่อนและหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 อันเป็นช่วงที่อดอล์ฟ ฮิตเลอร์ปฏิรูปมหาวิทยาลัยในเยอรมนี โดยใช้มหาวิทยาลัยเบอร์ลินเป็นต้นแบบเพื่อเร่งวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางทหารจนคุกคามเพื่อนบ้าน เมื่อรัฐบาลต้องการความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและวิทยาศาสตร์/เทคโนโลยี ทั้งกระตุ้นให้มหาวิทยาลัยในสหราชอาณาจักรหันไปเน้นวิทยาศาสตร์และการบริหารจัดการ โดยจัดสรรทุนให้สาขาเหล่านี้ทำวิจัยมากเป็นพิเศษ ซึ่งเป็นช่วงที่ทำให้ มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ได้เปรียบมหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ดมากเพราะเน้นวิทยาศาสตร์มากกว่า มหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ดจึงปรับตัวและเร่งพัฒนาวิทยาศาสตร์และบริหารธุรกิจจนประสบความสำเร็จอย่างยอดเยี่ยม ปัจจุบัน ทั้งสองสาขานี้กำลังเติบโตอย่างรวดเร็วในลักษณะก้าวกระโดดในอ็อกซฟอร์ดตามกระแสความต้องการของโลกสมัยใหม่ ความที่อ็อกซฟอร์ดมีรากฐานทางวิชาการที่เข้มแข็ง ผ่านสิ่งสมประสงค์การบริหารวิชาการมาอย่างต่อเนื่องไม่ต่ำกว่า 800 ปีส่งผลให้อ็อกซฟอร์ดทุกวันนี้สามารถก้าวมาอยู่ระดับแนวหน้าของโลก แม้แต่ในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในระยะเวลายาวไม่กี่ปี

วิทยาลัยที่สังกัดมหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ดในปัจจุบัน

จนปัจจุบันนี้ มีวิทยาลัยที่สังกัดมหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ด 39 แห่ง ซึ่งผู้สมัครสามารถเลือกเข้าไปอยู่ได้ ถ้ามีคุณสมบัติตรงตามที่วิทยาลัยต้องการ วิทยาลัยต่างๆ

เกียรติภูมิของมหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ด

อ็อกซฟอร์ดเป็นสถาบันการศึกษาที่เก่าแก่ที่สุดในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ มหาวิทยาลัยหลายแห่งในประเทศที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ เช่น มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ในอังกฤษ, มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด เยล พรินซ์ตัน ฯลฯ ในสหรัฐอเมริกา มหาวิทยาลัยหลายแห่งในแคนาดา ออสเตรเลีย ฯลฯ ล้วนแต่เคยใช้มหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ดเป็นต้นแบบในการพัฒนา ไม่ว่าจะในรูปแบบสถาปัตยกรรม ระบบการศึกษา วัฒนธรรมการใช้ชีวิตของนักศึกษาและครุอาจารย์ภายในมหาวิทยาลัย และระบบจัดการศึกษา ตึกเรียนของมหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ดใช้เป็นสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์หลายเรื่อง เช่น แฮรี่ พอตเตอร์ และ เจมส์ บอนด์ (หลายภาค)

วารสาร Research Fortnight ซึ่งเป็นนิตยสารที่เชื่อมโยงระหว่างอุตสาหกรรมกับมหาวิทยาลัยชั้นนำในยุโรป ได้ยกให้อ็อกซฟอร์ดเป็นมหาวิทยาลัยอันดับหนึ่งในอังกฤษด้านกำลังการวิจัย (Research Power) อ็อกซฟอร์ดยังมีภาควิชาหลายภาควิชาที่ใหญ่ที่สุดในโลก เช่น ภาควิชาเคมี และ ภาควิชาคลาสสิกส์ (ภาษาและวรรณคดีกรีกและละติน) ส่วน สถาบันบริหารธุรกิจอิด (Said Business School) ของอ็อกซฟอร์ดได้รับการยกย่องว่าเป็นสถาบันบริหารธุรกิจที่เติบโตเร็วที่สุดของยุโรป และสามารถจัดหลักสูตรบริหารจัดการทางธุรกิจหลักสูตรปีเดียวได้ดีที่สุดในสหราชอาณาจักร ส่วนการจัดการเรียนการสอนวิชาบริหารธุรกิจระดับปริญญาตรีในอ็อกซฟอร์ดได้รับการยกย่องจาก Times Good University Guides ว่าดีที่สุดในสหราชอาณาจักรทุกปี ล่าสุด หนังสือแนะนำมหาวิทยาลัยสำหรับนักเรียนมัธยมอังกฤษของหนังสือพิมพ์ไทมส์ชื่อ Good University Guides และหนังสือพิมพ์ The Guardian ได้จัดอันดับให้อ็อกซฟอร์ดเป็นมหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดของอังกฤษ (Best university)

ศิษย์เก่าที่โดดเด่นของมหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ด

ศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ดได้ช่วยสร้างคุณประโยชน์แก่โลกมากมาย อาทิ เป็นผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ในอังกฤษ, ร่วมในคณะนักบวชเพียวริแตนก่อตั้งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด, ในสหรัฐอเมริกา ศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ดคือ เจเรมี เบนทัม ผู้นำปรัชญาประโยชน์นิยมซึ่งเคยศึกษาที่วิทยาลัยควีนส์ในอ็อกซฟอร์ด เป็นผู้ก่อตั้ง University College London ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของมหาวิทยาลัยลอนดอน ในอังกฤษ, พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ระหว่างที่ทรงปรับปรุงจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากโรงเรียนมหาดเล็ก ก็ทรงได้รับอิทธิพลความคิดจากมหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ดนั่นเอง

เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการการศึกษา

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ดยังได้สร้างนายกรัฐมนตรีให้อังกฤษมาแล้ว 25 คน เคยมีผู้นำจากหลายประเทศมาศึกษาที่อ็อกซฟอร์ดก่อนได้ตำแหน่งสำคัญทางการเมือง อาทิ นายกรัฐมนตรีและประธานาธิบดีอินเดีย, นายกรัฐมนตรีประเทศไทย, นายกรัฐมนตรีประเทศจาไมก้า, นายกรัฐมนตรีประเทศแคนาดา, นายกรัฐมนตรีของศรีลังกา, อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดและมหาวิทยาลัยเยลบางท่าน, นายกรัฐมนตรีของออสเตรเลีย, วุฒิสมาชิกในรัฐสภาอเมริกัน, ประธานาธิบดีของกาน่า และ ผู้พิพากษาศาลสูงสุดของอินเดีย เป็นต้น

นอกจากนี้ศิษย์เก่าที่มีชื่อเสียงในสาขาอื่นที่โดดเด่นได้แก่

- พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ล้นเกล้าฯ รัชกาลที่ 6 (ครองราชย์ พ.ศ. 2453 - พ.ศ. 2468)
- อองซาน ซูจี นักต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยในพม่า
- สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก พระมหากษัตริย์แห่งราชอาณาจักรภูฏาน
- บิล คลินตัน (อดีตประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา)
- โทนี แบลร์ (นายกรัฐมนตรีสหราชอาณาจักร)
- นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (อดีตนายกรัฐมนตรีไทย)
- สตีเฟน ฮอว์คิง (นักฟิสิกส์)
- อัดัม สมิท (นักเศรษฐศาสตร์การเมือง)

มหาวิทยาลัยคู่แข่งในอังกฤษ

มหาวิทยาลัยที่เป็นคู่แข่งชั้นของอ็อกซฟอร์ดคือ มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ทั้งสองมหาวิทยาลัยนี้เก่าแก่ที่สุดในอังกฤษ จึงจับคู่กันพัฒนา มีหลายนโยบายที่ทำไปในทิศทางเดียวกัน จึงเรียกนักศึกษาและครูอาจารย์ของสองมหาวิทยาลัยนี้รวมๆ ว่าพวก **อ็อกซบริดจ์** เพราะคนเหล่านี้โดยพื้นฐานแล้วมาจากระบบการศึกษาที่เหมือนกัน เมื่อนโยบายชัดเจนแล้วก็แข่งขันกันด้านคุณภาพวิชาการในหมู่ครูอาจารย์ และการกีฬาในหมู่นักศึกษา โดยเฉพาะกีฬาแข่งเรือจัดเป็นกีฬาที่มีชื่อเสียงที่สุดที่นักศึกษาสองมหาวิทยาลัยแห่งนี้จัดกันขึ้น สถานีโทรทัศน์บีบีซีถ่ายทอดสดการแข่งขันในช่วง ปลายเดือนมีนาคมหรือต้นเดือนเมษายนของทุกปี

การแข่งขันทางวิชาการของสองมหาวิทยาลัยที่เก่าแก่แห่งนี้ ได้เป็นต้นตำรับของการแข่งขันกันทางวิชาการของมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ตามมา อาทิ ฮาร์วาร์ด-เยล ในสหรัฐอเมริกา, เคโอ-วาเซดะ ในญี่ปุ่น, เมลเบิร์น-ซิดนีย์ ใน ประเทศออสเตรเลีย, ปักกิ่ง-ชิงหว่า ในประเทศจีน

ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ด

อ็อกซฟอร์ดมีสำนักหอสมุดกลางชื่อว่าบอดเลียน (Bodleian Library) และมีห้องสมุดในเครือข่ายกระจายไปตามภาควิชาต่างๆ มากมาย สำนักหอสมุดของอ็อกซฟอร์ดเป็นห้องสมุดมหาวิทยาลัยแห่งแรกที่ได้จดทะเบียนเป็นห้องสมุดสงวนลิขสิทธิ์ (Copyright Library) ถัดจากสำนักหอสมุดแห่งชาติของอังกฤษ (The British Library) หมายความว่าหนังสือที่จัดพิมพ์ทุกเล่มในสหราชอาณาจักรจะต้องส่ง ไปยังห้องสมุดของมหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ดจำนวนหนึ่งเพื่อเข้าห้องสมุด ด้วยเหตุนี้ สำนักหอสมุดของมหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ดจึงมีหนังสือที่จัดพิมพ์ใหม่ให้ค้นคว้ามากมาย นอกเหนือจากต้นฉบับคัมภีร์โบราณ (Old manuscripts) ที่บันทึกด้วยภาษาต่างๆ อาทิ กรีก ฮีบรู อิทไทท์ สันสกฤต ฯลฯ ที่หาไม่ได้ในที่อื่นๆ

เพราะมีคัมภีร์ต้นฉบับดั้งเดิมมากมาย คณาจารย์มหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ดจึงสามารถจัดทำพจนานุกรมฉบับตั้งโต๊ะออกมาเผยแพร่ได้สำเร็จ เช่น พจนานุกรมภาษากรีก พจนานุกรมภาษาละติน พจนานุกรมภาษาฮีบรู พจนานุกรมภาษาอังกฤษ ฯลฯ หนังสือเหล่านี้สร้างชื่อให้อ็อกซฟอร์ดมาหลายศตวรรษ มีจัดแสดงที่ร้านหนังสือสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ด ถนนไฮสตรีต ย่านใจกลางเมือง อ็อกซฟอร์ด ดังนั้น สำนักหอสมุดอ็อกซฟอร์ดจึงมีการถ่ายเทหนังสือวิชาการเก่าที่มีเนื้อหาล้ำสมัยออกจากห้องสมุดทุกๆ ปี แล้วเอาหนังสือใหม่ที่ผ่านการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยเข้าไปแทน

อ็อกซ์ฟอร์ดไม่ได้เน้นปริมาณหนังสือว่าจะต้องมากที่สุด แต่มุ่งเน้นคุณภาพของหนังสือที่นำเข้ามาเก็บในห้องสมุด ตามข้อมูลมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยอ็อกซ์ฟอร์ดมีหนังสือไม่ต่ำกว่า 10 ล้านเล่ม หนังสือเหล่านี้ล้วนแต่ผ่านการคัดเลือกอย่างดี มหาวิทยาลัยมีนโยบายให้นักศึกษาได้ค้นอ่านข้อเขียนของนักวิชาการระดับโลก หนังสือไหนที่มีชื่อเสียงล้วนแต่มีให้ค้นอ่านที่อ็อกซ์ฟอร์ด ถึงไม่มีสำนักหอสมุดก็สามารถขอยืมจากภายนอกมาให้อ่านได้ นอกจากนี้ ยังมีสาระสังเขป (abstract) วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาเด่นๆ จากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงต่างๆ ทั่วโลกให้นักศึกษาได้ค้นคว้าศึกษาและยังมีระบบอำนวยความสะดวก กล่าวคือมีเจ้าหน้าที่ไว้ช่วยบริการให้นักศึกษาและครูอาจารย์ค้น คว้าทำวิจัยได้อย่างรวดเร็วด้วย

สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ สำหรับนักศึกษา

แม้ว่าการใช้ชีวิตเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยอ็อกซ์ฟอร์ดจะได้ชื่อว่าเครียด แต่ก็มีสิ่งอำนวยความสะดวกหลายอย่าง บุตรนักศึกษาของมหาวิทยาลัย อ็อกซ์ฟอร์ดสามารถช่วยได้ส่วนลดจากการซื้อสินค้าตามร้านต่างๆ หลายรายการถ้าหากใช้ซื้อสินค้าที่ตั้งอยู่ในเมืองอ็อกซ์ฟอร์ด ลดค่าตัวเข้าชมการแสดงหรือละเล่นต่างๆ ได้ส่วนหนึ่ง

สถานที่เล่นกีฬาซึ่งมหาวิทยาลัยเตรียมไว้ให้นักศึกษาปรกติจะได้มาตรฐานโอลิมปิก เช่น สนามเล่นฟุตบอล สนามเล่นสควอช สระว่ายน้ำ สถานที่สำหรับฝึกพายเรือของวิทยาลัยต่างๆ สนามฝึกแบดมินตัน สนามฝึกเทนนิส สนามฝึกคริกเกต นอกจากนี้ ยังมีสำนักหรือกลุ่มผู้ฝึกมวยจีน อันได้แก่มวยไท่เก๊ก (Tai Chi Chuan) เพลงมวยหย่งชุน (Wing Chun Kung Fu) ซึ่งแตกแขนงมาจากเส้าหลินใต้ จัดกิจกรรมกันเป็นระยะๆ เพื่อดึงดูดให้นักศึกษาเข้าร่วม

รายชื่อบุคคลสำคัญจากมหาวิทยาลัยอ็อกซ์ฟอร์ด

- เซอร์ คริสโตเฟอร์ วเรน (สถาปนิก)
- จอห์น คีเบิล (นักเทววิทยา)
- จอห์น ไวลด์ (นักปฏิรูปศาสนา)
- เจ้าฟ้าชายจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก มกุฎราชกุมาร ราชอาณาจักรภูฏาน
- เจโรเมแห่งปรีาก (นักปฏิรูปศาสนาผู้โด่งดังของสาธารณรัฐเช็ก)
- เจ. อาร์. อาร์. โทลคีน (นักภาษาศาสตร์และนักประพันธ์)
- ชานา เบนเนตต์ (ผู้อำนวยการโทรทัศน์บีบีซี)
- ดร.แซมมวล จอห์นสัน (นักพจนานุกรม)
- โทนี แบลร์ (นายกรัฐมนตรีสหราชอาณาจักร)
- ทิม เบอร์เนิร์ส-ลี (ผู้คิดค้น World Wide Web)
- เจ้าชายนระรุฮิโต มกุฎราชกุมารของญี่ปุ่น
- บิล คลินตัน (อดีตประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา)
- เบนาลี บูตโต (อดีตประธานาธิบดีปากีสถาน)
- มาร์กาเร็ต แทตเชอร์ (อดีตนายกรัฐมนตรีสหราชอาณาจักร)
- ร็อด เอ็ดดิงตัน (ประธานกรรมการบริหารสายการบินบริติชแอร์เวย์ส์)
- โรสมุนด์ ไฟค์ (นักแสดงหญิงเรื่องเจมส์ บอนด์)
- โรเจอร์ เบคอน (นักวิทยาศาสตร์)
- วิลเลียม ฮาร์เวย์ (นักวิทยาศาสตร์ผู้ค้นพบการไหลเวียนของเลือด)
- วิลเลียม เพนน์ (ผู้ก่อตั้งรัฐเพนซิลวาเนียในอเมริกา)

- สตีเฟน ฮอว์คิง (นักฟิสิกส์)
- อัดัม สมิท (นักเศรษฐศาสตร์การเมือง)
- อองซาน ซูจี (ผู้นำนักการเมืองฝ่ายค้านของเมียนมาร์ในปัจจุบัน)
- ออสการ์ ไวลด์ (กวีและนักเขียนบทละคร)
- กษัตริย์อับดุลห์ ของจอร์แดน
- อัลดัส ฮักเลย์ (นักประพันธ์)
- เอ็ดมันด์ แฮลลีย์ (นักดาราศาสตร์)
- เอ็ดเวิร์ด กิบบอน (นักประวัติศาสตร์)
- เอ.เจ.พี.ไทเลอร์ (นักประวัติศาสตร์)
- เอิร์สต์ ชูเมกเกอร์ (นักเศรษฐศาสตร์)
- ฮิว แกรนต์ (ดารานักแสดงนำชายเรื่อง Notting Hill)
-

ศิษย์เก่าชาวไทยผู้มีชื่อเสียง

เนื่องจากอ็อกฟอร์ดเป็นมหาวิทยาลัยเก่าแก่ที่มีคนไทยสมัครเข้าไปเรียนเป็นประจำทุกปีต่อเนื่องมา นับตั้งแต่ ประเทศไทยเริ่มส่งนักศึกษาไปเรียนยังประเทศตะวันตก ในรัชสมัย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดังนั้น จึงมีศิษย์เก่าอ็อกฟอร์ดชาวไทยที่มีชื่อเสียงจากการทำคุณประโยชน์แก่ ประเทศชาติหรือมีผลงานวิจัยที่โดดเด่นจำนวนมาก ทั้งในหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน อาทิ

- พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 (กฎหมายและประวัติศาสตร์)
- สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสวัสดิโสภณ กรมพระสวัสดิวัดนวิศิษฎ์ เสนาบดีกระทรวง ยุติธรรมพระองค์แรก (กฎหมาย)
- สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระจันทบุรีนฤนาถ (บูรพคดีศึกษา, Oriental Studies)
- พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ (กฎหมาย)
- พลตรีพระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ (บูรพคดีศึกษา)
- หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล (บูรพคดีศึกษา)
- ศ.พลตรี ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช (ปรัชญา, การเมืองและเศรษฐศาสตร์)
- ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช ผู้นำการเคลื่อนไหวในประเทศไทย (กฎหมาย)
- พันตรี จำกัด พलगูร เสรีไทย
- หม่อมราชวงศ์ทองน้อย ทองใหญ่
- ดร.ประชา คุณเกษม (กฎหมาย)
- หม่อมราชวงศ์สุขุมพันธุ์ บริพัตร (ปรัชญา, การเมืองและเศรษฐศาสตร์)
- ศ.ดร.ยงยุทธ ยุทธวงศ์ (อินทรีเคมี)
- ดร.เดช บุญนา (ประวัติศาสตร์และสังคมศึกษา)
- กรณ์ จาติกวณิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (ปรัชญา, การเมืองและเศรษฐศาสตร์)
- อภิสิตี เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี (ปรัชญา, การเมืองและเศรษฐศาสตร์)
- นพดล ปัทมะ(กฎหมาย)
- ทศนัย บุรณุปกรณ์ นายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่(การเมืองและเศรษฐศาสตร์)
- อานิก อัมระนันท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ อดีตที่ปรึกษาผู้นำฝ่ายค้าน (อภิสิตี เวชชาชีวะ)

มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ (University of Cambridge) : อังกฤษ

ที่มาข้อมูล : th.wikipedia.org/wiki/มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์

มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ (University of Cambridge) ก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ. 1209 เป็นมหาวิทยาลัยที่เก่าแก่เป็นอันดับสองของสหราชอาณาจักร ตั้งอยู่ในเมืองเคมบริดจ์ อังกฤษ ได้รับการยกย่องว่าเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของโลก เป็นมหาวิทยาลัยที่มีผู้ได้รางวัลโนเบลสูงที่สุด ในบรรดามหาวิทยาลัยทั้งหลายในโลก กล่าวคือ 81 รางวัล

ประวัติ

ในปี ค.ศ. 1209 ผู้ก่อตั้งเป็นกลุ่มคณาจารย์และนักศึกษาที่ย้ายมาจาก มหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ด ตำนานกล่าวว่าเดิมที่นักศึกษาและครูอาจารย์ในอ็อกซฟอร์ดทะเลาะเบาะแว้งกับชาวบ้านชาวเมืองอ็อกซฟอร์ดอย่างรุนแรง จนมีชาวบ้านคนหนึ่งถูกจับแขวนคอตาย คณาจารย์และนักศึกษากลุ่มหนึ่งกลัวความผิดเลยพากันหนีไปที่เมืองเล็ก ๆ ริมฝั่ง แม่น้ำแคม แล้วรวมตัวกันสอนจนเกิดเป็นมหาวิทยาลัยขึ้นมา สถานที่แรกที่มีการเรียนการสอนเกิดขึ้นคือ Peterhouse ซึ่งเป็นวิทยาลัย (college) แรกของมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ระบบการเรียนการสอนของเคมบริดจ์จึงคล้ายกับของมหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ด นักศึกษาและครูอาจารย์ของสองมหาวิทยาลัยนี้เรียกรวมๆ ว่า พวก อ็อกซบริดจ์

ต่อมา เคมบริดจ์ได้ขยายตัวและรับนักศึกษาเพิ่มขึ้นจึงมีการจัดตั้งวิทยาลัยเพิ่มขึ้น จนปัจจุบัน มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ประกอบด้วย 31 วิทยาลัย ระบบวิทยาลัยนี้มีลักษณะคล้ายบ้านของนักเรียนในหนังสือ แฮร์รี่ พอตเตอร์ คือ พอเข้าอาศัยที่ไหนแล้วก็ไม่เปลี่ยน (ยกเว้นตอนเปลี่ยนระดับการศึกษา อาจขอเปลี่ยนได้) แม้นักเรียนจากแต่ละวิทยาลัยจะเรียนร่วมกันในคณะ/สาขาต่างๆ แต่จะมีระบบติว (supervision) แยกจากกัน นักเรียนแต่ละวิทยาลัยจะแข่งขันกัน ทั้งด้านการเรียน และกิจกรรม, ทุกวิทยาลัยจะมีประเพณีของตัวเอง มีประวัติศาสตร์เก่าแก่ของตัวเอง มีสีและสัญลักษณ์ของตัวเอง และมีทรัพย์สินอาคารบ้านเรือนของตัวเอง (เช่น สระว่ายน้ำ สนามสควอช ที่ให้เช่าริมฝั่งแม่น้ำ Thame หอศิลป์ โบสถ์ อาคารธุรกิจ หุ่นในประเทศต่าง ๆ ฯลฯ)

ดังนั้น วิทยาลัยของเคมบริดจ์หลาย ๆ แห่ง จึงมีฐานะร่ำรวย และชอบที่จะแข่งขันกันว่าใครจะให้ความสะดวกแก่เด็กตัวเองได้มากกว่ากัน หรือจ้างอาจารย์หรือ Fellow ที่มีชื่อเสียงมาเป็นที่ปรึกษาด้านวิชาการให้วิทยาลัยของตน อาจารย์มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ส่วนใหญ่ก็จะมีวิทยาลัยสังกัด แต่เวลาสอน ก็สอนเด็กทุกวิทยาลัยฐานะทางการเงินของวิทยาลัยนี้จะตรงข้ามกับตัวมหาวิทยาลัย ที่ยังต้องพึ่งพิงรายได้จากรัฐ และค่าเล่าเรียนจากนักเรียน

เกียรติภูมิของมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์

ภาพ King's College Chapel ใจกลางเมืองเคมบริดจ์มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์เป็นหนึ่งในหลาย ๆ สถาบันการศึกษาในโลกที่ได้รับการจับตามอง ระหว่างที่ประเทศโลกเสรีพยายามพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อป้องกันประเทศ เมื่อเกิดภัยคุกคามจากเยอรมนี ซึ่งมีอดอล์ฟ ฮิตเลอร์ เป็นผู้นำ ระหว่างนี้ มหาวิทยาลัยหลายแห่ง มีการเคลื่อนไหวทางวิชาการอย่างคึกคัก เพราะรัฐบาลได้สนับสนุนงบประมาณการวิจัยเป็นจำนวนมหาศาล อาทิเช่น มหาวิทยาลัยปารีส มหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ด มหาวิทยาลัยมอสโกสเดท มหาวิทยาลัยเบอร์ลิน มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด มหาวิทยาลัยเยล สถาบันเอ็มไอที ฯลฯ มหาวิทยาลัยเหล่านี้จึงแข่งขันกันอยู่ในที่ บางทีก็มีการดึงเอาคณาจารย์จากกันไปโดยเพิ่มเงินเดือนให้สูงกว่าก็มี

เมื่อเทียบกับหลายมหาวิทยาลัยในโลก เคมบริดจ์ได้เปรียบทางวิทยาศาสตร์อยู่มาก เพราะรากฐานทางวิทยาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยนี้เข้มแข็งมาช้านาน ดังนั้น ตั้งแต่อดีตจวบจนยุคปัจจุบัน นอกจากจะได้รับการยกย่องว่าเป็นมหาวิทยาลัยชั้นเยี่ยมในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของอังกฤษแล้ว ยังเป็นมหาวิทยาลัยที่มีผู้ได้รางวัลโนเบลสูงที่สุดในโลก กล่าวคือมีถึง 80 รางวัล เพราะความมีชื่อเสียงในด้านการศึกษาวิจัยนี้เอง ในระยะหลัง เคมบริดจ์ได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนด้านเงินทุนจากหลายหน่วยงาน เช่น EPSRC และ Gates Foundation ทำให้เคมบริดจ์มีสถานะการเงินที่ดีกว่ามหาวิทยาลัยในอังกฤษอื่นๆ หลายแห่ง

ที่จริงแล้ว มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์เป็นสถาบันการศึกษาแห่งแรกที่จัดตั้งสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย แต่บังเอิญว่างานวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ซึ่งสมัยก่อนนั้น ยังไม่มีการนำไปใช้เชิงพาณิชย์เท่าใดนักจึงขยายตัวสู่สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยออกซฟอร์ดซึ่งเกิดทีหลัง แต่มีปริมาณงานวิจัยทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์มากกว่าไม่ได้ แต่ระยะหลัง สำนักพิมพ์ของมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ก็เริ่มพัฒนาขึ้นอย่างมากเห็นได้จากปริมาณงานทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ซึ่งมีเพิ่มขึ้น

ในปี พ.ศ. 2548 (ค.ศ. 2005) วารสาร The Times Higher Education Supplement ได้จัดอันดับมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์มีคะแนนรวมเป็นอันดับ 3 ของโลก โดยแบ่งเป็น: อันดับ 1 ของยุโรปในคะแนนรวม, เป็นอันดับ 1 ของโลกด้านวิทยาศาสตร์, เป็นอันดับ 6 ของโลกทางด้านเทคโนโลยี, อันดับ 2 ของโลกทางด้านชีวเวช, อันดับ 8 ของโลกด้านสังคมศาสตร์ และ อันดับ 3 ของโลกด้านศิลปศาสตร์และมนุษยศาสตร์

ในปี พ.ศ. 2549 (ค.ศ. 2006) และปี พ.ศ. 2550 (ค.ศ. 2007) วารสาร The Times Higher Education Supplement ได้จัดอันดับมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ให้มีคะแนนรวมเป็นอันดับ 2 ของโลกสองปีซ้อนรองจาก มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด

วิทยาลัยในสังกัดมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์

- ไครส์ท คอลเลจ Christ's College, (1505)
- เซอร์ซิลล์ คอลเลจ Churchill College, (1960)
- แคลร์ คอลเลจ Clare College, (1326)
- แคลร์ ฮอลล์ Clare Hall, (1965)
- คอร์ปัส คริสตี คอลเลจ Corpus Christi College, (1352)
- ดาร์วิน คอลเลจ Darwin College, (1964)
- ดาร์วิน คอลเลจ Downing College, (1800)
- เอ็มมานูเอล คอลเลจ Emmanuel College, (1584)
- ฟิตซ์วิลเลียม คอลเลจ Fitzwilliam College, (1966)
- เกอร์ตัน คอลเลจ Girton College, (1869)
- กอนวิลล์ แอนด์ คีย์ส์ คอลเลจ Gonville and Caius College, (1348)
- โฮเมอร์ตัน คอลเลจ Homerton College, (1976)
- ฮิวจ์ส ฮอลล์ Hughes Hall, (1885)
- จีซัส คอลเลจ Jesus College, (1497)
- คิงส์ คอลเลจ King's College, (1441)
- ลูซี คาเวนดิช คอลเลจ Lucy Cavendish College, (1965)
- มอจด์ลิน คอลเลจ Magdalene College, (1428)

- นิว ฮอลล์ New Hall, 1954 (จะเปลี่ยนชื่ออย่างเป็นทางการเป็น เมอร์เรย์ เอ็ดเวิร์ดส์ (Murray Edwards College) ในวันที่ 1 พฤษภาคม 2009)
- นิวแนม คอลเลจ Newnham College, (1871)
- เพมโบรค คอลเลจ Pembroke College, (1347)
- ปีเตอร์เฮาร์ท คอลเลจ Peterhouse, (1284)
- ควีนส์ คอลเลจ Queens' College, (1448)
- โรบินสัน คอลเลจ Robinson College, (1979)
- เซนต์ แคทเธอรีนส์ คอลเลจ St Catharine's College, (1473)
- เซนต์ เอ็ดมันด์ส์ คอลเลจ St Edmund's College, (1896)
- เซนต์ จอห์น คอลเลจ St John's College, (1511)
- ซิลวิน คอลเลจ Selwyn College, (1882)
- ซิดนีย์ ซัสเซกส์ คอลเลจ Sidney Sussex College, (1596)
- ทริनिที คอลเลจ Trinity College, (1546)
- ทรินิที ฮอลล์ Trinity Hall, (1350)
- วูล์ฟสัน คอลเลจ Wolfson College, (1965)

ในจำนวนวิทยาลัยทั้งหมดนี้ มี 3 วิทยาลัยที่รับเฉพาะนักศึกษาหญิงเท่านั้น (นิวแนม คอลเลจ, ลูซี คาเวนดิช คอลเลจ, และ นิว ฮอลล์) และ 4 วิทยาลัยที่รับเฉพาะนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (แคลร์ ฮอลล์, ดาร์วิน คอลเลจ, วูล์ฟสัน คอลเลจ, และ เซนต์ เอ็ดมันด์ส์ คอลเลจ)

ศิษย์เก่าที่มีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์

มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ได้ผลิตนักวิจัย ได้รางวัลโนเบล 81 รางวัล มากกว่ามหาวิทยาลัยทุกแห่งในโลก ส่วนมากเป็นนักวิทยาศาสตร์เพราะมหาวิทยาลัยเน้นทางนี้มากกว่าสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ศิษย์เก่าชาวต่างประเทศที่มีชื่อเสียงก็มีจำนวนมาก

- Abdus Salam (St John's) - โนเบล, ทฤษฎี Electroweak
- Alan Hodgkin (Trinity) - โนเบลการแพทย์
- แอลัน ทัวริง (Alan Turing) (King's) - บิดาแห่งวิทยาการคอมพิวเตอร์
- Amartya Sen (Trinity) - โนเบลเศรษฐศาสตร์
- Archibald vivian Hill (Trinity) - โนเบลการแพทย์
- Arthur Cayley (Trinity) - สร้างระบบเมตริกส์
- Augustus De Morgan (Trinity) - นักตรรกศาสตร์
- Austen Chamberlain (Trinity) - โนเบลสันติภาพ
- A. A. Milne (Trinity) - ประพันธ์ Winnie the Pooh
- เบอร์ทรันด์ รัสเซลล์ (Bertrand Russell) (Trinity) - นักคณิตศาสตร์
- Brian Josephson (Trinity) - โนเบลฟิสิกส์, semiconductors
- ชาลส์ ดาร์วิน (Chales Darwin) (Christ's) - นักชีววิทยา
- Charles Glover Barkla - โนเบล, รังสีเอกซ์
- ชาร์ลส แบบเบจ (Charles Babbage) (Trinity) - นักคณิตศาสตร์/คอมพิวเตอร์
- Charles Rolls (Trinity) - ตั้งบริษัท Rolls-Royce

เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการการศึกษา

- ซี. เอส. ลิวอิส (Magdalene) - นักประพันธ์
- Douglas Adams (St John's) - นักประพันธ์
- Emma Thompson (Newnham) - นักแสดงรางวัลออสการ์
- Ernest Rutherford (Trinity) - โนเบลเคมี, บิดาแห่งนิวเคลียร์ฟิสิกส์
- Sir Francis Bacon (Trinity) - นักปราชญ์ (นักวิทยาศาสตร์ นักประพันธ์ นักกฎหมาย)
- Francis Crick (Gonville and Caius) - โนเบล, ค้นพบดีเอ็นเอ
- Frederick Sanger (St John's) - โนเบล 2 ครั้ง, โครงสร้างโมเลกุล
- Godfrey Harold Hardy (Trinity) - นักคณิตศาสตร์
- Harold Abrahams (Gonville and Caius) - นักกีฬาโอลิมปิก (ชีวิตถูกสร้างเป็นหนังเรื่อง Chariots of Fire)
- Henry Cavendish (Peterhouse) - นักฟิสิกส์
- Henry Dunster (Magdalene) - ประธานคนแรกของ มหาวิทยาลัย Harvard, สหรัฐอเมริกา
- Henry Hallett Dale (Trinity) - โนเบลการแพทย์
- Isaac Barrow (Trinity) - นักคณิตศาสตร์
- ไอแซก นิวตัน (Isaac Newton) (Trinity) - นักฟิสิกส์
- James Chadwick (Gonville and Caius) - โนเบล, ค้นพบนิวตรอน
- James Clerk Maxwell (Trinity) - นักฟิสิกส์
- James D. Watson (Clare) - โนเบล, ค้นพบดีเอ็นเอ
- Jawaharlal Nehru (Trinity) - นายกรัฐมนตรีคนแรกของอินเดีย
- John Cockcroft (Churchill) - โนเบล, แยกอะตอม
- John Harvard (Emmanuel) - ตั้ง มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด, สหรัฐอเมริกา
- John Pople (Trinity) - โนเบลเคมี
- John Maynard Keynes (King's) - นักเศรษฐศาสตร์
- John Wallis (Emmanuel)
- J.J. Thomson - โนเบล, ค้นพบอิเล็กตรอน
- Lord Byron (Trinity) - นักประพันธ์
- Lord Burghley (St John's) - นักการเมือง/ที่ปรึกษาหลักของ Queen Elizabeth I
- Lord Rayleigh - โนเบล, ค้นพบอาร์กอน
- Martion Ryle (Trinity) - โนเบลการแพทย์
- Maurice Wilkes - นักคอมพิวเตอร์ (EDSAC)
- Maurice Wilkins - โนเบล, โครงสร้างดีเอ็นเอ
- Max Perutz - โนเบล, โครงสร้างโปรตีน
- Niels Bohr (Trinity) - โนเบล, กลศาสตร์ควอนตัม
- โอลิเวอร์ ครอมเวลล์ (Sidney Sussex) - นักการเมือง/“เจ้าผู้พิทักษ์” (Lord Protector)
- Osborne Reynolds - นักคณิตศาสตร์
- Owen Willans Richardson - โนเบล, Thermionic
- พอล ดิแรก (Paul Dirac) (St John's) - โนเบล, กลศาสตร์ควอนตัม
- Rajiv Gandhi (Trinity) - นายกรัฐมนตรีอินเดีย

- สตีเฟน ฮอว์คิง (Stephen Hawking) (Gonville and Caius) - นักฟิสิกส์
- Subramanyan Chandrasekhar (Trinity) - โนเบล, โครงสร้างดาราศาสตร์
- Sylvia Plath (Newnham) - กวี
- Ted Hughes (Pembroke) - กวี
- Walter Gilbert (Trinity) - โนเบลเคมี
- William Harvey (Gonville and Caius) - การแพทย์
- William Lawrence Bragg (Trinity) - โนเบล, การรักษาด้วยรังสีเอกซ์. ตอนอายุ 25 ปี
- William Thomson, 1st Baron Kelvin (Peterhouse) - นักฟิสิกส์ ผู้สร้างหน่วย Kelvin สำหรับการวัดอุณหภูมิ

ศิษย์เก่าที่มีชื่อเสียงชาวไทย

- พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าบุรฉัตรไชยากร กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน
  - พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์
  - สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลก กรมขุนเพ็ชรบูรณ์อินทราชัย
  - สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ายุคลทิฆัมพร กรมหลวงลพบุรีราเมศวร์
  - พระราชวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ (น.ม.ส)
  - ศ. ม.ล.จिरายู นพวงศ์
  - บุญมา วงศ์สวรรค์
  - พชร อิศรเสนา
  - ศ.ดร.เจตนา นาควัชระ
  - ดร.สุเมธ ชุมสาย ณ อยุธยา
  - ศ.ดร.ไพรัช ธีชัยพงษ์
  - ดร.อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา
  - ม.ล. เสรี ปราโมช
  - อานันท์ ปันยารชุน
  - สมเถา สุจริตกุล
  - ม.ร.ว.จัตุมงคล โสณกุล
  - ม.ล.มานิจ ชุมสาย
  - เสฐียรพงษ์ วรรณปก
  - ศ.ดร. ม.ร.ว.ชิษณุสรร สวัสดิวัตน์
  - ศ.จรัญ ภัคดีธนากุล
  - ศ.รังสรรค์ ณะพรพันธ์
  - ศ.ดร.ผาสุก พงษ์ไพจิตร
  - พระ ดร.อนิลมาน ธัมมสากิโย
  - ธเนศ วงศ์ยานนาวา
-

มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ดกับมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์

ในอังกฤษ มหาลัยที่คนรู้จักกันดีคือ ออกซ์ฟอร์ดกับเคมบริดจ์ ว่ากันจริงๆแล้ว เกียรติประวัติและมาตรฐานด้านการศึกษาของทั้งสองมหาลัยไม่ได้ด้อยไปกว่า Ivy League ในอเมริกาแม้แต่นิดเดียว ถ้าคนที่พอจะรู้ประวัติจะทราบว่า เคมบริดจ์มีชื่อเสียงด้านวิทยาศาสตร์ระดับโลก เพราะการค้นพบทางด้านวิทยาศาสตร์ที่สำคัญมักเกิดขึ้นที่สถาบันแห่งนี้ เช่น ประจุนิวตรอน รวมถึงโครงสร้างดีเอ็นเอ นักวิทยาศาสตร์ที่มีชื่อเสียงหลายคนจบจากสถาบันแห่งนี้ เช่น ไอแซค นิวตัน ชาร์ลส ดาวัน ฯลฯ เกียรติประวัติที่มหาลัยทั่วโลกอิจฉาคือ เคมบริดจ์เป็นมหาลัยที่มีจำนวนคนได้รับรางวัลโนเบลมากที่สุดในโลก สูงกว่ามหาลัยทุกแห่งในอเมริกา ถ้าจะนับเฉพาะจำนวนลูกศิษย์เท่านั้น (ไม่รวมคณาจารย์หรือนักวิจัยที่ได้รางวัล) ก็มีจำนวนมากถึง 70 คน ว่ากันว่าสาขาวิชาคณิตศาสตร์กับฟิสิกส์ ที่เคมบริดจ์ถือว่าดีที่สุดแห่งหนึ่งของโลก ส่วนออกซ์ฟอร์ดเป็น มหาลัย ที่มีชื่อเสียงในการสร้างคนให้เป็นผู้บริหารระดับโลก ลูกศิษย์ของออกซ์ฟอร์ดเป็นประธานาธิบดี นายกฯ นักการเมือง ทั่วทุกมุมโลก บุคคลที่มีชื่อเสียงและจบจากสถาบันนี้ เช่น อินทิดา คานธี อองซาน ซูจี อดีตนายกของไทยก็มี คือ ท่านเสนาธิบดีท่านคึกฤทธิ์ ผู้ว่าฮ่องกง นายกฯ 25 คนของอังกฤษ (รวมมากาเร็ต แทตเชอร์และโทนี แบลร์) และอดีตประธานาธิบดีสหรัฐ บิล คลินตัน ยังไม่นับประธานาธิบดีหรือนายกของประเทศอื่นๆอีกหลายประเทศ แม้แต่อธิการบดีของมหาลัยที่มีชื่อเสียงที่สุดในอเมริกาอย่าง Harvard กับ Yale ก็จบจากออกซ์ฟอร์ด สาขาวิชาที่อยู่ในระดับท็อปของโลกที่ออกซ์ฟอร์ดคือ English, Classics, Philosophy

เหตุผลที่ลูกศิษย์ของทั้งสองสถาบันเป็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จระดับโลก น่าจะเป็นผลมาจากระบบการเรียนการสอนที่แตกต่างจากมหาลัยโดยทั่วไป การเรียนในระดับปริญญาตรีที่ออกซ์ฟอร์ดกับเคมบริดจ์ ในแต่ละรายวิชาระบบการเรียนแบบ tutorial ซึ่งมีส่วนระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ 3 ต่อ 1 หรือ (2 ต่อ 1 ในบางสาขาวิชา) เป็นระบบการเรียนเสริม lectures/classroom/labs ระบบ tutorial เน้นการเขียนเรียงความ (Essays) และการอ่านค้นคว้าด้วยตนเองเพื่ออภิปรายกลุ่มย่อยระหว่างผู้เรียนกับอาจารย์ ในแต่ละสัปดาห์ ซึ่งนักศึกษาต้องเขียน Essay เป็นรายสัปดาห์ตลอดภาคการศึกษา (ซึ่งเป็นภาระการเรียนที่ค่อนข้างหนักพอควร) ระบบการเรียนแบบนี้เน้นการฝึกการเขียนซึ่งเกิดจากการค้นคว้าหาความรู้ด้วย ตัวเองเป็นหลัก บวกหรือฟังตนเองเป็นหลักบวกกับการเน้นการคิดวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น ของตัวเอง โดยอาจารย์ผู้สอนทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ช่วย ผู้วิจารณ์หรือผู้ประเมิน ไม่ใช่คนป้อนข้อมูลหรือยึดยึดข้อมูลที่มีให้เห็นทั่วไปในเมืองไทย เท่าที่ผมทราบมา แม้แต่การเรียนในระดับปริญญาโท ในบางสาขาวิชาที่ออกซ์ฟอร์ด ในระบบ tutorial ซึ่งเสริมเนื้อหาการเรียนจาก lectures/classroom ของแต่ละรายวิชา นักศึกษามีโอกาสได้เรียนกับอาจารย์แบบตัวต่อตัว (ส่วน 1 ต่อ 1) ด้วยซ้ำซึ่งดูเหมือนว่าระบบการเรียนแบบนี้ในระดับปริญญาโท อาจจะมีเพียงแค่นี้เท่านั้น ระบบการเรียนการสอนของทั้งสองสถาบันมีส่วนช่วยสร้างมาตรฐานการศึกษาของทั้งสองมหาลัยจะอยู่ในระดับแนวหน้าของโลก และสามารถสร้างคนให้ประสบความสำเร็จได้

นักวิชาการหรือนักการเมืองไทยหลายคนที่มีชื่อเสียง (รวมคุณอนันท์ ปันยารชุน) ก็จบจากสองสถาบันนี้ ในแต่ละปี เด็กหัวกะทิระดับประเทศของอเมริกานับพันกว่าคน พยายามสอบแข่งขันชิงทุน Rhodes Scholarship หรือทุน Marshall Scholarship ซึ่งมีจำนวนแค่ 30/40 ทุน เพื่อเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ดหรือเคมบริดจ์ของอังกฤษ ทั้งๆที่อเมริกาเองมีมหาลัยระดับโลกอยู่มากมาย

Eton College

ที่มาข้อมูล : www.eton.edu.mx/english/history.html

Eton College เป็นโรงเรียนประจำชายในอังกฤษที่มีชื่อเสียงและมีความเก่าแก่มาก ก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ.1440 สมัยกษัตริย์ Henry ที่ 6 ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งหมดประมาณ 1,300 คน รับนักเรียนชายอายุตั้งแต่ 13 – 18 ปี

อีตันหรืออีตันคอลเลจเป็นโรงเรียนประจำของเด็กชายอายุระหว่าง 13-18 ปี พระเจ้ากรุงอังกฤษเฮนรี 6 ทรงตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1440 ชื่อเป็นทางการว่า "The King's College of Our Lady of Eton besides Wyndors" แต่ไม่เคยได้ยินใครเรียก หรือมีป้ายหรือมีเอกสารในชื่อนั้นสักครั้ง

ส่วนใหญ่จะเรียกกันว่า “อีตัน” เฉยๆ เพราะตั้งอยู่ในตำบลอีตัน ใกล้ๆพระราชวังวินด์เซอร์ ไม่ห่างจากกรุงลอนดอนนัก

พอตั้งขึ้นมาจนอายุจวนจะครบร้อยปีแล้ว ชื่อเสียงของอีตันก็พุ่งพรวดในฐานะยอดโรงเรียนอันดับหนึ่งของอังกฤษ ตามมาติดๆด้วย Harrow ผู้ที่จบจากสองโรงเรียนนี้ แต่ละปีสามารถเข้ามหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด เคมบริดจ์ได้เป็นจำนวนและสัดส่วนสูงกว่าโรงเรียนด้วยทั่วไปมาก

ขณะนี้อีตันมีนักเรียนประมาณ 1,300 คนซึ่งนับว่ามากเมื่อเทียบกับโรงเรียนมัธยมทั่วไป ใน 300-400 ปีแรกๆ ซึ่งแต่ละปีจะมีนักเรียนประมาณ 200 คน

เท่าที่ผ่านมา นักเรียนที่เรียนจบจาก Eton College สามารถเรียนต่อในระดับสูงชันอย่างน่าพอใจ เช่น ในปี 2546 จากนักเรียนจำนวน 250 คน ที่จบจาก Eton College ปรากฏว่า 79 คน สามารถเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย Oxford และ Cambridge และ 10 คน เข้าเรียนได้ที่มหาวิทยาลัย Harvard, Yale และ Princeton ในสหรัฐอเมริกา

ผู้ที่เคยเป็น ศิษย์เก่า Eton College ได้ออกไปเป็นบุคคลสำคัญและมีชื่อเสียงในวงการต่าง ๆ มากสำหรับประเทศไทยนั้น เป็นที่น่าภูมิใจอย่างยิ่งที่มีบุคคลสำคัญเคยมาเรียนที่นี่ ได้แก่ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าเฉลิมพลทิฆัมพร พระเจ้า วรวงศ์เธอพระองค์เจ้าพีระนาถอภิสวัสดิ์ เวชชาชีวะ นายภูมิใจ ขำภโต ส่วนทางอังกฤษ ก็มีเจ้านายหลายพระองค์ที่เคยเป็นศิษย์เก่า เช่น เจ้าชายแฮร์รีและเจ้าชายวิลเลียม(โอรสของเจ้าฟ้าชายชาร์ลส์) นายกรัฐมนตรีอังกฤษจำนวนถึง 18 คน ก็เป็นศิษย์เก่าที่นี่

ทาง Eton College มีสถานที่สำคัญ ๆ และสวยงามอันหาค่ามิได้และเต็มไปด้วยประวัติที่น่าสนใจ เช่น King of Siam's Garden ซึ่งพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานเงินจำนวน 2,000 ปอนด์ให้ Eton College สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1929(พ.ศ. 2472) เพื่อเป็นที่ระลึกในฐานะที่ทรงเคยมาเรียนที่โรงเรียนอันทรงเกียรติแห่งนี้

อีตันได้ชื่อว่าเป็น public school ที่ดังที่สุดในโลก เป็น"the chief nurse of England's statesmen หรือ แปลงเพาะรัฐบุรุษให้กับประเทศอังกฤษ" นักประวัติศาสตร์ของอีตันกล่าวว่า ไม่มีโรงเรียนใดเลยที่เคยหรือสามารถผลิตนักเรียนแต่ละรุ่นชั้นที่ออกมาเป็นผู้นำของโลกในทางต่างๆ

กล่าวกันว่า ดยุค ออฟ เวลลิงตัน ศิษย์เก่าอีตัน 1781-1784 เป็นศิษย์เก่าคนหนึ่งที่มีชื่อเสียงที่สุด แต่ชื่อเสียงนั้น มีไว้ในฐานะนายกรัฐมนตรีหรือนักการเมือง หากแต่เป็นฐานะขุนพลฉกาจ ผู้พิชิตนโปเลียนที่สมรภูมิวอเตอร์ลู ทำให้ยุโรปทั้งยุโรปสามารถนอนตาหลับ

ระบบการศึกษาสาธารณรัฐฝรั่งเศส

ที่มาข้อมูล : www.bloggang.com/viewblog.php?id=thainfrance...9...

ประเทศฝรั่งเศสแบ่งระดับการศึกษาเป็นประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา เช่นเดียวกับประเทศไทย แต่จำนวนปีที่ศึกษาในแต่ละระดับแตกต่างกันออกไป สำหรับการศึกษาระดับ ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา รวมใช้เวลา 12 ปีเท่ากับประเทศไทย ดังนั้น นักเรียนไทยที่จบ มัธยมศึกษาตอนปลายแล้ว จึงมีสิทธิ์เรียนใน ระดับอุดมศึกษาของฝรั่งเศสได้รัฐบาลฝรั่งเศส กำหนดการศึกษาภาคบังคับไว้สำหรับ เด็ก อายุ 6 – 16 ปี ระดับการศึกษาชั้นต่างๆ แบ่งดังนี้

1. **อนุบาล** เป็นการศึกษาไม่บังคับ แต่คนส่วนใหญ่จะส่งบุตรเข้าโรงเรียน ตั้งแต่อายุ 2 ขวบ ครึ่ง ถึง 3 ขวบ การศึกษาชั้นนี้แบ่งเป็น 3 ชั้น (Section) คือ เด็กเล็ก (อายุ 2 - 3 ขวบ) เด็กกลาง (4 - 5 ขวบ) และเด็กโต (5 - 6 ขวบ)
2. **ประถมศึกษา (Ecole Primaire)** เป็นการศึกษาภาคบังคับ รับนักเรียนอายุ 6- 11 ปี ประกอบด้วยชั้น 5 ชั้น โดยแบ่งเป็น 3 วงจร คือ
วงจรแรก เรียน 1 ปี เรียกว่าชั้นเตรียมตัว (Cours Préparatoire – CP) อายุ 6- 7 ปี
วงจรที่ 2 เรียน 2 ปี เรียกว่าชั้นเบื้องต้น (Cours Élémentaire – CE 1 และ CE 2) อายุ 7- 9 ปี
วงจรที่ 3 เรียน 2 ปี เรียกว่าชั้นกลาง (Cours Moyen – CM1 และ CM2) อายุ 9 - 11 ปี
3. **มัธยมศึกษาตอนต้น (College)** เป็นการศึกษาภาคบังคับระดับนี้แบ่งเป็น 2 วงจร วงจรละ 2 ปี เริ่มตั้งแต่ชั้น 6 จนถึงชั้น 3 สำหรับเด็กอายุ 11 - 15 ปี
วงจรแรกมีชื่อว่า วงจรสังเกตการณ์ (Cycle d' Observation) ชั้น 6 และ 5 อายุ 11- 13 ปี
วงจรที่ 2 มีชื่อว่า วงจรแนะแนว (Cycle d'orientation) ชั้น 4 และ 3 อายุ 13 - 15 ปี
หลังจากศึกษาจบที่สองระดับมัธยมต้นแล้ว คือเมื่อจบชั้น 3 นักเรียนที่มีผลการเรียนไม่ดีนัก จะถูกคณะกรรมการของชั้น (Conseil de Classe) ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ใหญ่ ครูผู้สอน แต่ละวิชา และผู้แทนนักเรียน แนะนำให้ย้ายไปเรียนสาขาวิชาชีพแทนที่จะ เข้าเรียนในหลักสูตร ทั่วไปสายสามัญ
4. **มัธยมศึกษาตอนปลาย** ระยะเวลาศึกษา 3 ปี แบ่งเป็นโรงเรียนสายสามัญ Lycees และ สายอาชีพ Lycees d'Enseignement professionnel (L.E.P.)
  1. สายสามัญ แบ่งเป็น 3 ชั้น คือ ชั้น 2 (Class de Seconde) ชั้น 1 (Class de Premiere) และชั้นสุดท้าย (Terminale) นักเรียนจะต้องสอบเพื่อให้ได้รับประกาศนียบัตร มัธยมศึกษา ตอนปลาย (Baccalaureat) หรือเรียกสั้นๆ ว่า bac ซึ่งเป็นการสอบทั่วประเทศ ผู้ที่ได้รับ ประกาศนียบัตรนี้มีสิทธิ์สมัครเข้าศึกษา ในมหาวิทยาลัยโดยไม่ต้องมีการสอบแข่งขัน การเรียนใน ระดับนี้ แบ่งเป็น 4 สายหลักๆ ดังนี้
    - สายวิทยาศาสตร์ (Scientifique)
    - สายอักษรศาสตร์ (Littéraire)
    - สายเศรษฐกิจและสังคม (Economique et Social)

เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการการศึกษา

- สายเทคนิค (Baccalaureat Technique) เป็นการเรียนผสมระหว่างความรู้ สามัญทั่วไป และการฝึกอาชีพ จบแล้วได้ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาสาย เทคนิค (B.Tn หรือ B.T.) สามารถออกไปประกอบอาชีพได้หรือเรียนต่อใน Institut Universitaire de technologie (I.U.T) ซึ่งตั้งอยู่ในมหาวิทยาลัย เกือบทุกแห่ง
  - 2. สายอาชีพ เรียนวิชาสามัญทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ แล้วศึกษาวิชาชีพในบริษัท หรือ โรงงานด้วย จบการศึกษาแล้วออกไปประกอบอาชีพได้ แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ
    - รับจากผู้จบชั้น 3 แล้วศึกษา 2 ปี จะได้ Brevet d'etudes professionnelles (B.E.P.) หรือ Certificate d'aptitude professionelles (C.A.P) การเรียนเพื่อรับ C.A.P. จะเน้น ความชำนาญเฉพาะทางมากกว่า การเรียน เพื่อรับ B.E.P.
    - รับจากผู้จบชั้น 5 และมีอายุอย่างน้อย 14 ปี มาเรียนอีก 3 ปี จบแล้วได้ C.A.P.
  - 5. **อุดมศึกษา** หมายถึงการศึกษาในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 3 ประเภท คือ การศึกษาระยะสั้น การศึกษาระยะยาว และการศึกษาในโรงเรียนชั้นสูง หรือ Grandes Ecoles (กรองเอโก)
- ประเภทที่ 1 การศึกษาระยะสั้น (Short Programs)** เป็นการศึกษาเน้นวิชาชีพ ใช้เวลา 2 – 3 ปี หลังจากมัธยมศึกษาตอนปลาย จัดสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาชั้นสูงบางแห่ง (Lycee) และสถาบันอุดมศึกษาวิชาชีพ (IUP – Institut Universitaire de Technology) ซึ่งตั้งอยู่ในมหาวิทยาลัยเกือบทุกแห่งของฝรั่งเศส ซึ่งมีประมาณ 98 แห่ง

คุณวุฒิของการศึกษาระยะสั้น มีดังนี้

1. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในโรงเรียนมัธยมศึกษา นักเรียนที่จบการศึกษา และได้รับ ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาสายเทคนิค (Baccalaureat Technologique) หรือ ผู้ที่ได้รับ Baccalaureat สายสามัญที่ไม่ต้องการ ศึกษาาระยะยาว สามารถเข้าศึกษา เพื่อรับ **ประกาศนียบัตรช่างเทคนิคชั้นสูง (BTS - Brevet de Technicien Superieur)** โดยใช้เวลาศึกษา 2 ปี เพื่อออกไปประกอบอาชีพได้ในทันที การศึกษา ระดับนี้มีกว่า 150 แขนง สาขาใหญ่ๆ คือ เกษตรกรรม วิศวกรรม การไฟฟ้า เคมี ฟิสิกส์ ชีววิทยา คอมพิวเตอร์ การบริหารบุคคล การสื่อสาร ศิลปกรรม เป็นต้นหลักสูตรการศึกษา ในระดับนี้คือ ปีแรกเป็นการศึกษาภาค ทฤษฎี 32 – 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ปีที่ 2 จะเน้นหนักทางด้านปฏิบัติและเทคนิค โดยที่นักศึกษาจะต้องเข้าฝึกงานในสาขาที่เรียนประมาณ 4 สัปดาห์ เป็นอย่างน้อยในช่วงปิดภาค การวัดผลการศึกษา จัดสอบปลายปีๆ ละครั้ง เมื่อนักศึกษาสอบผ่านจะได้รับประกาศนียบัตร BTS แล้วสามารถประกอบ อาชีพได้ทันที

2. **อนุปริญญาวิชาชีพ** มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่จะจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีของตน ไว้ เรียกว่า สถาบันเทคโนโลยีของมหาวิทยาลัย (IUP - Institut Universitaire de Technologie) เพื่อรับนักศึกษาที่ได้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษา สายต่างๆ คือ Bac หรือ B.Tn หรือ B.T. โดยใช้เวลาศึกษา 2 ปี จบแล้ว จะได้รับ DUT - Diplome Universitaire de Technologie ซึ่งเทียบเท่า อนุปริญญาของรัฐ วิชาที่เปิดสอนในสถาบัน IUP จะเป็นวิชาชีพทั้งหมด 50 สาขา ซึ่งจะนำไปใช้ทำงาน ในโรงงานอุตสาหกรรม และธุรกิจ เช่น วิชาช่างวิศวกรรม บริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์ เคมี ฟิสิกส์ สุขศาสตร์ และความ ปลอดภัย นิเทศศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เป็นต้น ผู้ที่ได้รับอนุปริญญา DUT สามารถออกไปประกอบ อาชีพ ได้ทันที หรือจะศึกษาต่อให้สูงขึ้น ในระดับ ปริญญาตรี โท เอก ในมหาวิทยาลัย

ประเภทที่ 2 การศึกษาระยะยาว หมายถึงการศึกษาในมหาวิทยาลัย เป็นการศึกษา ที่ เน้นทฤษฎีและ วิชาการในศาสตร์ต่างๆ ทุกสายวิชา มหาวิทยาลัยเป็นของรัฐบาลซึ่งมี ประมาณ 82 แห่ง กระจายไปตาม เมืองสำคัญๆ ของฝรั่งเศส การตั้งชื่อมหาวิทยาลัย จะเรียกตามชื่อเมืองที่ตั้งอยู่ เช่น มหาวิทยาลัยในเขต ปารีส เรียกว่า มหาวิทยาลัยปารีส และหากเขตนั้นมีมหาวิทยาลัยหลายแห่ง ก็จะใส่หมายเลขลำดับต่อท้าย ชื่อของ มหาวิทยาลัย เช่น ในเขตปารีสมีมหาวิทยาลัย 13 แห่ง ก็จะเรียกชื่อว่า มหาวิทยาลัยปารีส 1, มหาวิทยาลัยปารีส 2 เรื่อยไปจนถึงมหาวิทยาลัยปารีส 13

การศึกษาในมหาวิทยาลัย แบ่งเป็น 3 วงจร ดังนี้

วงจรที่ 1 (Premier Cycle) หลักสูตร 2 ปี ต่อจากมัธยมศึกษาตอนปลาย (BAC) จบแล้วได้อนุปริญญา ทั่วไป (DEUG = Diplome d'etudes Universitaires Generales) เป็นการศึกษาทั่วไปและเตรียมศึกษา เฉพาะด้าน ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับนี้สามารถออกไปประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อไปได้ นอกจากนี้ในวงจรมีการศึกษที่เน้นหนักภาคปฏิบัติและมีกอบรม ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยใช้เวลาเรียนเท่ากัน ผู้ที่จบการศึกษาจะได้รับ**อนุปริญญาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (D.E.U.S.T. - Diplome d'Etudes Universitaires Scientifiques et Techniques)** และสามารถออกไปประกอบอาชีพ ได้

วงจรที่ 2 (Deuxieme Cycle) หลักสูตร 2 ปี ต่อจากอนุปริญญา หรือ DEUG เป็นการศึกษาชั้นลึกซึ่ง เฉพาะสายวิชาที่ต้องการศึกษา

- สำเร็จการศึกษาปีแรกของวงจรที่ 2 จะได้รับ**คุณวุฒิปริญญาตรี หรือ Licence**
- สำเร็จการศึกษาปีที่สองของวงจรที่ 2 จะได้รับ**คุณวุฒิปริญญาโท หรือ Maitries**

วงจรที่ 3 (Troisieme Cycle) วงจรสุดท้ายของมหาวิทยาลัย เป็นการศึกษาาระดับสูงเฉพาะ สาขาเพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญ (Specialisation) หรือเพื่อทำการค้นคว้าวิจัย (Recherche) เปิดรับผู้ที่จบปริญญาโท (Maitrise) โดยสามารถเลือกศึกษาได้ดังนี้

- ก. ศึกษาเพื่อรับ Diplome d'Etudes Superieures Supcialisees (D.E.S.S - ประกาศนียบัตร บัณฑิต ชั้นสูงเฉพาะทาง) ใช้เวลาเรียน 1 ปี เป็นการศึกษาเน้นด้านอาชีพเฉพาะทาง จบแล้วสามารถ ออกไป ประกอบอาชีพได้ แต่จะไม่มีสิทธิศึกษาต่อปริญญาเอก
- ข. ศึกษาเพื่อรับ Diplome d'Etudes Approfondies (D.E.A. ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง) ระยะเวลา เรียน 1 ปี เป็นการศึกษาทฤษฎีและเทคนิคการค้นคว้าวิจัยเพื่อศึกษาต่อระดับ Doctorat
- ค. การศึกษาเพื่อรับปริญญาเอก (Doctorat) มีระยะเวลา 3 – 6 ปี เป็นการศึกษาค้นคว้าวิจัย เพื่อทำ วิทยานิพนธ์เสนอต่อคณะกรรมการ และเมื่อสอบป้องกันสำเร็จแล้วจะได้รับปริญญาเอก (Doctorat) ซึ่ง เทียบเท่า Ph.D. ของอเมริกา

สรุป การศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยของฝรั่งเศส จะใช้เวลาในแต่ละระดับ คือ

- ระดับอนุปริญญา 2 ปี
- ระดับปริญญาตรี 3 ปี
- สาขาพิเศษ 6 ปี - แพทย์ศาสตร์ สัตวแพทย์ เกษศาสตร์
- 5 ปี - ทันตแพทย์ สถาปัตยกรรม
- ระดับปริญญาโท 1 ปี
- ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง 1 ปี
- ระดับปริญญาเอก อย่างน้อย 3 ปี

ประเภทที่ 3 โรงเรียนชั้นสูง (Grandes ecoles) มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตวิศวกรทั่วไป ผู้บริหารระดับสูง สำหรับปฏิบัติงานในภาครัฐ ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ การเรียนการสอน เปิดกว้างสู่เทคโนโลยี ระดับสูงและการวิจัยประยุกต์ ฝึกนักศึกษาให้พร้อมต่อการปฏิบัติงาน ในระดับนานาชาติ

โรงเรียนชั้นสูง แบ่งเป็นโรงเรียนชั้นสูงเฉพาะด้าน คือ

1. โรงเรียนชั้นสูงด้านพาณิชยศาสตร์ และบริหารธุรกิจ มีกว่า 50 แห่ง
2. โรงเรียนชั้นสูงด้านวิศวกรรมศาสตร์ มีกว่า 200 แห่ง
3. โรงเรียนชั้นสูงด้านบริหารรัฐกิจ มี 3 แห่ง

สำหรับการศึกษาแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

1. หลักสูตรพิเศษเตรียมแข่งขันเข้าโรงเรียนชั้นสูง (Classes preparatoires aux Grandes Ecoles - C.P.G.E.) ใช้เวลาศึกษา 2 ปีต่อจากมัธยมศึกษาตอนปลาย (Bac) ระดับนี้ถือว่าเทียบเท่าอนุปริญญาของมหาวิทยาลัย เป็นการศึกษาให้มีความรู้ลึกซึ้งเฉพาะด้าน วิศวกรรมศาสตร์ หรือบริหารธุรกิจ หรือบริหารรัฐกิจ เพื่อเตรียมตัวสอบแข่งขันเข้าเรียนในโรงเรียน ชั้นสูงเฉพาะด้าน ดังกล่าว หากไม่สามารถสอบเข้าได้ ก็ต้องสมัครเรียนต่อระดับ ปริญญาตรี ใน มหาวิทยาลัย

2. ปริญญาวิศวกรรมศาสตร์ / พาณิชยศาสตร์ (Diplome d'Ingénieur de Commerce) เป็นปริญญาที่ถือว่าสูงกว่าปริญญาโทในมหาวิทยาลัย หรือเทียบเท่า ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (DEA) ใช้เวลาศึกษา 3 ปี รับจากอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตร ชั้นสูง (BTS, D.U.T.) หรือหลักสูตรพิเศษเตรียมแข่งขัน โดยนักศึกษาต้องผ่านการสอบคัดเลือก ระดับชาติ ซึ่งมีการแข่งขันสูงมาก เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับนี้แล้วออกไปประกอบอาชีพได้ หรือเรียนใจโรงเรียนชั้นสูงต่ออีก 1 ปี จะได้รับประกาศนียบัตรมาสเตอร์ (Mastere) ซึ่งเป็น ประกาศนียบัตรที่สูงกว่า DEA แต่ต่ำกว่าปริญญาเอก หรือจะศึกษาต่อระดับปริญญาเอกในมหาวิทยาลัยก็ได้